

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สืบเนื่องมาจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ พ.ศ.2540 ประเทศไทยได้ประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ทำให้มีการฟ้องร้องให้ชำระหนี้และบังคับคดี ทำให้เกิดคดีความเพิ่มขึ้นส่งผลให้การบังคับคดีในทางแพ่งตามคำพิพากษาหรือตามคำสั่งศาลมีจำนวนมากขึ้น โดยปกติการบังคับคดีแพ่งตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลนั้นอาจไม่จำเป็นต้องมีทุกคดี เช่น ผู้ชนะคดีไปดำเนินการจดทะเบียนโดยใช้คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลนั้นแสดงแทนเจตนาโดยไม่ต้องขอออกคำบังคับหรือหมายบังคับคดี เป็นต้น ซึ่งถ้าผู้แพ้คดีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ผู้ชนะคดีหรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาสสามารถขอให้ศาลบังคับคดีได้ แต่ถ้าตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นไม่ต้องการบังคับคดีผู้ชนะคดีหรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาก็ไม่ต้องขอให้บังคับคดีอีก แต่หากเป็นกรณีที่คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ระบุให้คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งคู่ความนั้นก็ต้องปฏิบัติตาม ถ้าคู่ความนั้นได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้วเรื่องก็เป็นอันยุติ แต่ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นทั้งหมดหรือบางส่วน ก็ต้องมีการบังคับคดีต่อไป ซึ่งผู้ชนะคดีหรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาขอให้ศาลบังคับคดีได้โดยขอออกคำบังคับให้ผู้แพ้คดีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าวเมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามคำบังคับแล้วผู้แพ้คดีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษายังคงเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำพิพากษา ของศาล ผู้ชนะคดีหรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาชอบที่จะขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีและแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีเฉพาะในกรณีที่ต้องดำเนินการบังคับคดีเท่านั้นคือ กรณีบังคับให้ชำระเงินและกรณีบังคับให้ขับไล่ออกรถยนต์ปลูกสร้าง ในการนี้กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรมซึ่งเป็นองค์กรหลักผู้รับผิดชอบกำกับและดูแลการบังคับคดีแพ่งโดยเจ้าพนักงานบังคับคดีและการบังคับคดีล้มละลายโดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของกรมบังคับคดี จะต้องดำเนินการบังคับคดีตามหมายบังคับคดีหรือตามคำสั่งศาล คือการยึดหรือการอายัดทรัพย์สินและนำทรัพย์สินดังกล่าวออกขายทอดตลาด โดยวิธีการประมูลโดยเปิดเผยต่อสาธารณะ เพื่อนำเงินมาชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ดังนั้นจะเห็นว่ากระบวนการบังคับคดีนั้นมีหลายขั้นตอนในการบังคับคดี โดยแต่ละขั้นตอนการบังคับคดี ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง

กฎหมาย ได้แก่ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 508 ถึงมาตรา 517 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดี พ.ศ. 2522 กฎกระทรวง และคำสั่งของกรมบังคับคดี ที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานบังคับคดีแต่ในทางปฏิบัติการบังคับคดีจะเกิดปัญหาและใช้ระยะเวลาอันนานทำให้เกิดความเสียหายแก่คู่ความ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา จากสถิติในการบังคับคดีแพ่งของกรมบังคับคดีจัดเก็บตามปีงบประมาณตั้งแต่เดือนตุลาคมปี 2551 ถึงเดือนกันยายน 2552 ปรากฏข้อมูลดังนี้ สถิติการยึดทรัพย์สินมีคดีที่ค้างมาและเกิดใหม่รวม 69,983 เรื่อง หรือคิดเป็นมูลค่าตามราคาประเมินจำนวน 162,820,155,080.77 บาท คดีที่เสร็จดำเนินการ 39,450 เรื่อง หรือคิดเป็นมูลค่าตามราคาประเมินจำนวน 68,208,455,898.54 บาท และคดีที่ค้างไปรวม 28,788 เรื่อง หรือคิดเป็นมูลค่าของราคาประเมินจำนวน 91,935,196,575.23 บาท สถิติจำหน่ายการขายทอดตลาดทรัพย์สินคดีแพ่งมีคดีที่ค้างมาและเกิดใหม่รวม 163,777 คดี หรือคิดเป็นมูลค่าของราคาประเมินจำนวน 205,135,400,635 บาท คดีที่มีการประกาศขายทอดตลาดจำนวน 98,486 คดี หรือคิดเป็นมูลค่าของราคาประเมินจำนวน 156,374,294,894 บาท คดีที่มีการถอนการยึดหรือถอนการบังคับคดีมีจำนวน 18,343 คดี หรือคิดเป็นมูลค่าของราคาประเมินจำนวน 26,472,586,006 บาท คดีที่มีการงดการขายโดยแบ่งเป็นกรณีที่โจทก์แถลงงดการขายมีจำนวน 12,676 คดี หรือคิดเป็นมูลค่าตามราคาประเมินจำนวน 27,030,665,398 บาท และกรณีงดการขายในกรณีอื่นมีจำนวน 38,817 คดี หรือคิดเป็นมูลค่าตามราคาประเมินจำนวน 106,607,459,699 บาท สามารถดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินได้จำนวน 27,773 เรื่อง หรือคิดเป็นมูลค่าตามราคาประเมินจำนวน 43,390,109,108 บาท และรวมคดีที่ค้างดำเนินการอยู่ทั้งสิ้นจำนวน 116,819 คดี หรือคิดเป็นมูลค่าตามราคาประเมินจำนวน 129,986,560,215 บาท สถิติการอายัดทรัพย์สินมีคดีที่ค้างมาและเกิดใหม่รวมจำนวน 131,418 เรื่อง หรือคิดเป็นมูลค่าตามราคาประเมินจำนวน 42,704,523,657.37 บาท คดีที่เสร็จดำเนินการจำนวน 14,968 เรื่องหรือคิดเป็นมูลค่าตามราคาประเมินจำนวน 2,248,960,868.31 บาทและรวมคดีที่ค้างดำเนินการอยู่ทั้งสิ้นจำนวน 100,552 เรื่อง หรือคิดเป็นมูลค่าตามราคาประเมินจำนวน 31,693,273,932.06 บาท¹

จากสถิติดังกล่าวจะพบว่ามียุทธคดีที่ค้างการบังคับคดีอยู่จำนวนมาก ผู้เขียนพบว่ากระบวนการบังคับคดีที่มีปัญหาความล่าช้าอันเป็นสาเหตุให้คดีค้างดำเนินการอยู่จำนวนมาก คือกระบวนการในขั้นตอนการขายทอดตลาดทรัพย์สิน เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ยึดทรัพย์สินและ

¹ กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม (2552). รายงานประจำปี พ.ศ.2552.

ศาลมีคำสั่งอนุญาตขายทอดตลาดแล้ว เจ้าพนักงานบังคับคดีจะนำทรัพย์สินดังกล่าวออกขายทอดตลาด จะพบปัญหาว่า กรณีที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาผู้ไม่สุจริตได้มีการประวิงคดีโดยการจ้างบุคคลอื่นมาทำการร้องขอตทรัพย์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 288 เพื่อให้เจ้าพนักงานบังคับคดีงดการขายทอดตลาดเพียงไม่กี่วันก่อนถึงกำหนดการขายทอดตลาดหรือก่อนถึงลำดับการขายทอดตลาดในวันนั้นและเมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ทำการงดการขายทอดตลาดแล้ว บุคคลอื่นที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาจ้างมาก็จะไปถอนคำร้องขอตทรัพย์ต่อศาลอันเป็นสาเหตุหนึ่งที่เจ้าพนักงานบังคับคดีไม่สามารถนำทรัพย์สินออกขายทอดตลาดได้ หรือปัญหาลูกหนี้ตามคำพิพากษาผู้ไม่สุจริตใช้ช่องว่างทางกฎหมายได้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีโดยวิธีการขายรวมหรือขายแยกทรัพย์สิน หรือขอให้ขายทรัพย์สินตามลำดับที่กำหนดตามสิทธิที่บัญญัติไว้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 309 วรรคท้าย เพื่อให้เจ้าพนักงานบังคับคดีงดการขายทอดตลาด หากเจ้าพนักงานบังคับคดีไม่งดการขายทอดตลาด ลูกหนี้ตามคำพิพากษาผู้ไม่สุจริตก็จะยื่นคำร้องคัดค้านคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดีต่อศาล เมื่อศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเลื่อนการขายทอดตลาดออกไปเพื่อรอฟังคำสั่งศาล และเมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีงดการขายทอดตลาดทรัพย์สินดังกล่าวแล้ว ลูกหนี้ตามคำพิพากษาผู้ใช้สิทธิไม่สุจริตก็จะไปถอนคำร้องดังกล่าว หรือกรณีลูกหนี้ตามคำพิพากษาผู้ไม่สุจริตร่วมมือกับบุคคลอื่นยื่นคำร้องขอเพิกถอนการขายทอดตลาดภายหลังจากมีการขายทอดตลาดโดยไม่มีมูลต่อศาล เพื่อให้การบังคับคดีหยุดชะงักและการบังคับคดีล่าช้าออกไป หรือการร่วมมือกับบุคคลภายนอกเพื่อเข้าซื้อทรัพย์สินในการขายทอดตลาดและทิ้งการประมูล หรือกรณีปัญหาที่ผู้ซื้อทรัพย์สินได้รวมกลุ่มกันเพื่อกดราคาจากการขายทอดตลาดโดยมีพฤติการณ์ข่มขู่ผู้ซื้อทรัพย์สินด้วยกันเพื่อไม่ให้รวมประมูลแข่งขันซึ่งทำให้ทรัพย์สินที่ขายได้มีราคาต่ำเนื่องจากผู้ซื้อทรัพย์สินหลายคนไม่สามารถเข้าประมูลและเบียดหน้ยในการประมูล

นอกจากปัญหาที่กล่าวมาแล้วผู้เขียนยังพบว่า ปัญหานั้นอาจเกิดจากตัวของเจ้าพนักงานบังคับคดีผู้บังคับตามกฎหมายเอง โดยเจ้าพนักงานบังคับคดี สังกัดกรมบังคับคดี มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับคดี โดยสำนวนการบังคับคดีจำนวนมากจะถูกส่งไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดีและแม้ว่ากฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ.2522 กฎกระทรวง และคำสั่งกรมบังคับคดี จะมีการระบุขั้นตอนการปฏิบัติและแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงานบังคับคดีไว้อย่างค่อนข้างชัดเจนก็ตาม แต่ปัญหานั้นก็มียังเกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะปัญหาด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งมีขั้นตอนและรายละเอียดที่ต้องปฏิบัติหลายขั้นตอนและมีความยุ่งยากซับซ้อนต้องใช้เวลาใน

การดำเนินการเมื่อเทียบกับงานที่ต้องปฏิบัติจึงทำให้การปฏิบัติงานเกิดความซ้ำซ้อน หรือปัญหา ด้านบุคลากรและอัตรากำลังคนซึ่งมีการโยกย้ายตำแหน่งในอัตราที่ส่งผลกระทบต่อ ศักยภาพของเจ้าพนักงานบังคับคดีและประสิทธิภาพการทำงาน เนื่องจากต้องมีการฝึกหัดเจ้า พนักงานบังคับคดีซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งใหม่ทำให้งานบังคับคดีเป็นไปอย่างล่าช้า และ ปัญหาด้านกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง และกฎกระทรวง เนื่องจากมีรายละเอียดกำหนดวิธีปฏิบัติอยู่ มาก ทำให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมุ่งเน้นการปฏิบัติให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดระเบียบหรือ คำสั่ง และกฎกระทรวงกำหนดไว้ โดยมิได้คำนึงถึงเป้าหมายและความสำเร็จรวดเร็วของงานด้าน การบังคับคดี ดังนั้น ปัญหาดังกล่าวจึงเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานด้านบังคับคดี ซึ่งส่งผลให้ การบังคับคดีเป็นไปด้วยความล่าช้า และส่งผลกระทบต่อระยะเวลาในการบังคับคดี นอกจากนี้ กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติเพื่อให้โอกาสในการช่วยเหลือลูกหนี้ตามคำ พินิจฉัย แต่ในทางปฏิบัติกลับนำเอาบทบัญญัติดังกล่าวซึ่งมีช่องว่างของกฎหมายไปใช้บังคับ โดยไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย โดยที่ศาลเองกลับมิได้บังคับใช้กฎหมายตามวัตถุประสงค์ และระยะเวลาตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ได้แก่ การที่มีคำสั่งในกรณีและผู้ร้องยื่นคำร้องโดยไม่มี มูลหรือต้องการประวิงคดีโดยมีการวางเงินประกันค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความแพ่ง มาตรา 288, 296 และ 309 ทวิ หรืออำนาจของศาลในการ เพิกถอนการบังคับ คดีซึ่งเมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 296 และมาตรา 309 ทวิ ค่อนข้างมีการเพิกถอนไว้ค่อนข้างกว้างนั่นคือ นอกเหนือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในคดี สามารถร้องขอเพิกถอนการบังคับคดีแล้ว ภายหลังที่มีการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวยังเปิดโอกาสให้ มีการเพิกถอนการบังคับคดีได้มากขึ้นเมื่อเป็นเช่นนี้แล้วจึงเป็นการให้สิทธิผู้มีส่วนได้เสียในคดีที่จะ สามารถขอให้มีการเพิกถอนการบังคับคดีได้ แต่ในมุมมองอีกด้านหนึ่งแล้วอาจเป็นช่องทางหนึ่ง ที่ทำให้มีการประวิงคดีได้เช่นกัน หากมีสิทธิจากบทบัญญัติของกฎหมายด้านการบังคับคดี ในส่วนนี้ ในการแสวงหาผลประโยชน์หรือมีเจตนาที่แอบแฝงหรือกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และ รวมถึงการที่ศาลตีความการขายทอดตลาดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งไม่ เหมือนกับการขายทอดตลาดตามมาตรา 1330 มาตรา 1332 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พยานิชย์ ซึ่งมีเจตนาที่ให้การรับรองและคุ้มครองที่เด็ดขาด นั่นคือ ผู้ซื้อทรัพย์สินจะได้ทรัพย์สิน จากการขายทอดตลาดดังกล่าวไปเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง แต่เมื่อพิจารณาเจตนาตามกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่งโดยพิจารณาจากคำพิพากษาศาลฎีกาที่เคยมีมาแล้วเป็นการตีความหมาย ในลักษณะที่ต่างกันประหนึ่งว่าศาลมิได้ให้ความคุ้มครองสิทธิแก่ผู้ซื้อที่ซื้อทรัพย์สินมาจากการขาย ทอดตลาดโดยกฎหมายให้มีการเพิกถอนการขายหรืองดการบังคับคดีกันอยู่ค่อนข้างมากซึ่งไม่เป็นธรรม

สำหรับผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดโดยเท่าที่ผ่านมามากเกิดปัญหาในปัจจุบัน มีการยื่นคำร้องเพื่อคัดค้านต่อศาลเป็นจำนวนมาก และเมื่อเป็นดังนี้แล้วจึงมีส่วนที่ทำให้บุคคลทั่วไปไม่ประสงค์ที่จะเข้ามาซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดเท่าที่ควร เนื่องจากต้องมาพบกับปัญหาหลังจากได้มีการซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดและทำให้ทรัพย์สินซึ่งอยู่ในการบังคับคดีมีคดีค้างอยู่จำนวนมากขึ้น เนื่องจากไม่สามารถผลักดันโดยการจำหน่ายทรัพย์สินได้ซึ่งทำให้การบังคับคดีล่าช้า ดังนั้นถ้าหากจะให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาด จึงควรมีการออกกฎหมายที่คุ้มครองบุคคลผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดโดยสุจริต รวมถึงการตีความหมายของการขายทอดตลาดให้มีแนวทางไปในแนวทางเดียวกันกับกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดังกล่าว เพราะการร่างกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งขึ้นมากก็เพื่อที่จะรองรับกฎหมายสารบัญญัติอันเป็นกฎหมายหลัก แต่ถ้าหากมีการตีความกฎหมายดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบันก็คงต้องมีการร้องเพิกถอนการขายและงดการบังคับคดีต่อไปและเมื่อประชาชนทั่วไปไม่เชื่อมั่นในการได้มาซึ่งทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดแล้วในอนาคต ก็ต้องเกิดปัญหาในกระบวนการบังคับคดีต่อไป และปัญหาที่สำคัญประการสุดท้ายนั้น ผู้เขียนพบว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการบังคับคดีที่ใช้ในการปฏิบัติงานในปัจจุบัน ตามมาตรา 288, มาตรา 292, มาตรา 296, มาตรา 309 และมาตรา 309 ทวิ ดังกล่าวนั้นยังบัญญัติมาไม่สอดคล้องกับสถานการณ์และเศรษฐกิจปัจจุบันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รวมถึงไม่มีบทลงโทษบุคคลผู้ใช้สิทธิไม่สุจริตที่อาศัยช่องว่างของกฎหมาย และยังไม่มียกกฎหมายคุ้มครองบุคคลผู้ซื้อทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดโดยสุจริตอย่างเพียงพอ มีเพียงบัญญัติไว้ในประเด็นที่จำกัด ดังนั้นเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาได้รับชำระหนี้อย่างถูกต้องและรวดเร็วและลูกหนี้ได้รับความเป็นธรรมจากการบังคับคดีและผู้มีส่วนได้เสียได้รับความยุติธรรมจากการขายทอดตลาดตามเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้น ควรที่จะมีการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวให้สอดคล้องกับสถานการณ์และภาวะเศรษฐกิจในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานบังคับคดีในปัจจุบัน

จากกรณีข้างต้นจะเห็นว่าปัญหาที่เกิดจากการบังคับคดีแพ่งในการขายทอดตลาดทรัพย์สินมีปัญหาจำนวนมากเนื่องจากในขั้นตอนการขายทอดตลาดจะมีบุคคลหลายฝ่ายหรือผู้มีส่วนได้เสีย เข้ามาเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นศาล เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา ผู้ซื้อทรัพย์สิน และรวมถึงเจ้าพนักงานบังคับคดีในฐานะเป็นผู้ขายทอดตลาดด้วย ดังนั้น จากการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาดังกล่าวข้างต้นจะส่งผลให้สามารถแก้ไขกระบวนการบังคับคดีในขั้นตอนการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส และเป็นธรรมยิ่งขึ้นและทำให้ทราบถึงปัญหาเพื่อจะได้มีการแก้ไขให้ทันสมัยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจถึงแนวคิดหลักการเกี่ยวกับการบังคับคดี รวมทั้งแนวคิดและรูปแบบการดำเนินการของเจ้าพนักงานบังคับคดี
- 1.2.2 เพื่อศึกษารายละเอียดของขั้นตอนและระเบียบในการขายทอดตลาดทรัพย์สิน
- 1.2.3 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาความล่าช้าของกระบวนการบังคับคดีที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการขายทอดตลาดทรัพย์สิน
- 1.2.4 เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อให้การบังคับคดีเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

การขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์ในคดีแพ่งนับว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญทางกฎหมายที่จะแสดงให้เห็นถึงความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย และขณะเดียวกันก็มุ่งที่จะคุ้มครองประโยชน์ของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาและป้องกันความเสียหายอันจะเกิดแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา เพื่อก่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ทั้งสองฝ่าย แต่ในปัจจุบันกระบวนการขายทอดตลาดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งนั้น ยังไม่สอดคล้องกับปัญหาในปัจจุบัน เนื่องจากในการดำเนินการดังกล่าวยังมีความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาศัยช่องว่างหรือบทบัญญัติทางกฎหมายหรือรูปแบบของการขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์ เพื่อประวิงการบังคับคดี ทำให้เกิดความล่าช้า ดังนั้นจึงต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์ถึงสาเหตุความล่าช้าดังกล่าว เพื่อนำไปสู่การแก้ไขกฎหมายหรือปรับใช้กฎหมายให้เกิดความเป็นธรรมในการบังคับคดี

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาจากสภาพปัญหาในการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ยืดโดยเจ้าพนักงานบังคับคดีของประเทศไทย และเปรียบเทียบวิเคราะห์กับกฎหมายในต่างประเทศ เช่น ประเทศอังกฤษ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศฝรั่งเศส และประเทศญี่ปุ่น และรวมถึงวิเคราะห์บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการบังคับคดี ระเบียบ คำสั่งของกรมบังคับคดี และกฎกระทรวง ที่ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติของเจ้าพนักงานบังคับคดี และปัญหาในทางปฏิบัติของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคในการบังคับคดีในปัจจุบันและแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

1.5.1 ศึกษาจากเอกสารการวิจัย (Documentary Research) หนังสือ คำอธิบายภาคบังคับคดี คำพิพากษาฎีกาและข้อเท็จจริงในคดี

1.5.2 ใช้วิธีการสำรวจวรรณกรรมและข้อมูลสถิติในการบังคับคดีแพ่งของกรมบังคับคดี

1.5.3 ศึกษาจากบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ระเบียบคำสั่งกรมบังคับคดี และกฎกระทรวงที่ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการบังคับคดี

1.5.4 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลทางนิติศาสตร์ในเชิงพรรณนา (Descriptive Analytical Approach) โดยอาศัยตำรา บทความ วิทยานิพนธ์ ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนกฎหมายหรือรูปแบบการขายทอดตลาดทรัพย์สินทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทำให้ทราบถึงผลกระทบและปัญหาของกระบวนการบังคับคดีในขั้นตอนของการขายทอดตลาด เพื่อจะนำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

1.6.2 เพื่อเป็นแนวทางและแสวงหามาตรการป้องกันปัญหาของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวกับการบังคับคดีในขั้นตอนการขายทอดตลาดให้เป็นไปด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรมแก่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาและลูกหนี้ตามคำพิพากษารวมถึงบุคคลเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

1.6.3 เพื่อให้ทราบถึงปัญหาความล่าช้าของกระบวนการบังคับคดีที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการขายทอดตลาดทรัพย์สิน และนำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้เกิดความรวดเร็วขึ้น

1.6.4 เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและผลกระทบอันเกิดจากช่องว่างของกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนก่อน ระหว่าง และหลังการขายทอดตลาด ซึ่งในปัจจุบันถือว่าเป็นปัญหาหลักอันทำให้กระบวนการบังคับคดีล่าช้า เพื่อนำไปสู่การแก้ไขและอุดช่องว่างของบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าว